

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده روان شناسی و علوم اجتماعی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش: برنامه ریزی درسی

عنوان:

بررسی اثربخشی فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان در مدارس ابتدایی شهر تهران

استاد راهنما:

دکتر تهمینه شاوردی

پژوهشگر:

روح انگیز رستمی لیسار

زمستان ۱۳۹۳

تقديم به بهترينهاى زندگيم

پاسکزاری:

باساس فراوان از سرکار خانم دکتر تهمینه شاوردی

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب روح انگیز رستمی لیسار دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۹۱۰۶۳۱۰۲۲ در رشته علوم تربیتی که در تاریخ ۹۳/۱۱/۳۰ از پایان نامه خود تحت عنوان: بررسی اثربخشی فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان در مدارس ابتدایی شهر تهران با کسب نمره ۱۷/۷۵ و درجه بسیار خوب دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم :

۱. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و ...) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی :

تاریخ و امضاء :

بسمه تعالی

در تاریخ ۹۳/۱۱/۳۰

دانشجوی کارشناسی ارشد روح انگیز رستمی لیسار از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۷/۷۵ بحروف هفده و هفتاد و پنج صدم تمام و با درجه بسیار خوب مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

دانشکده روان شناسی و علوم اجتماعی

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۶۰۳۹۲۲۰۲۷
عنوان پایان نامه: بررسی اثر بخشی فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان در مدارس ابتدایی شهر تهران		
نام و نام خانوادگی دانشجو: روح انگیز رستمی لیسار	تاریخ شروع پایان نامه: نیمسال اول ۹۲-۹۳	تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۳/۱۱/۳۰
شماره دانشجویی: ۹۱۰۶۳۱۰۲۲	رشته تحصیلی: علوم تربیتی - برنامه ریزی درسی	
استاد / استادان راهنما: دکتر تهمینه شاوردی	استاد/استادان مشاور: دکتر	
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده): در تحقیق حاضر که با توجه به اهمیت ارتباط والدین دانش آموزان و میزان مشارکت آنها در پیشبرد اهداف آموزشی، مالی و پرورشی مدارس، به بررسی اثر بخشی فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان پرداخته شده است تا تاثیر این نهاد را در مسائل مالی، آموزشی و پرورشی ترسیم نماید. بر این اساس با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و ابزار پرسشنامه محقق ساخته که بر اساس متغیرها و فرضیات تحقیق تهیه شده است، نگرش ۲۶۴ نفر از کارشناسان، مدیران و اولیاء دانش آموزان در ابعاد مالی، پرورشی و آموزشی بررسی گردید. نتایج حاصل از استخراج پرسشنامه ها که توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته نشان داده است که از نظر پاسخگویان انجمن اولیا و مربیان در مدارس ابتدایی شهر تهران در امور مالی و هم در امور آموزشی و پرورشی و تربیتی از اثر بخشی مناسب برخوردار است و قادر خواهد بود بخشی از مشکلات آموزش و پرورش را در ابعادی که اشاره شد بر طرف نماید. بر اساس نتایج حاصل پیشنهاداتی همچون استفاده از مدیرانی که دارای تفکر مشارکتی در اداره مدرسه باشند، تهیه برنامه ای که والدین به صورت دوره ای بتوانند از محیط مدرسه و نحوه اداره مدرسه آگاهی یابند و با ایجاد نگرش مثبت در آنها، شرایط برای کمک به مدارس فراهم گردد، ارائه گزارش مستمر از نحوه هزینه کرد کمکهای انجمن اولیا و مربیان به والدین و ... ارائه گردید. کلمات کلیدی: انجمن اولیا و مربیان، مقطع ابتدایی، مشارکت والدین، مسائل مالی - آموزشی و تربیتی در آموزش و پرورش		

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است تاریخ و امضا:

مناسب نیست

فهرست مطالب

فصل اول کلیات تحقیق	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- بیان مساله	۴
۱-۳- اهمیت موضوع	۵
۱-۴- اهداف تحقیق	۶
۱-۴-۱- هدف اصلی	۶
۱-۴-۲- اهداف جزئی	۶
۱-۵- فرضیه های تحقیق	۷
۱-۵-۱- فرضیه اصلی	۷
۱-۵-۲- فرضیه های فرعی	۷
۱-۶- تعریف مفاهیم و متغیرهای تحقیق	۷
۱-۷- ساماندهی پژوهش (پس از اتمام فصول تکمیل می شود)	۸
فصل دوم ادبیات تحقیق	۹
۲-۱- تاریخچه انجمن اولیا و مربیان	۱۰
۲-۲-۱- در جهان	۱۰
۲-۲-۲- در ایران	۱۰
۲-۳- پیشینه تحقیقات انجام شده	۱۲
۲-۴- مبانی نظری تحقیق	۱۳
۲-۴-۱- مقدمه	۱۳
۲-۴-۲- ضرورت مشارکت مردم در آموزش و پرورش	۱۴
۲-۴-۳- ابعاد مشارکت خانواده با مدرسه	۱۵
۲-۵- مشارکت در آموزش و پرورش در ایران و سایر کشورها	۱۸
۲-۵-۱- ایران	۱۸
۲-۵-۴- انگلستان	۲۰
۲-۵-۵- آمریکا	۲۱
۲-۵-۶- اندونزی	۲۱

۲۲	سنګاپور ۲-۵-۸
۲۲	۲-۶-۲ روشهای جلب مشارکت در آموزش و پرورش
۲۷	۲-۶-۲-۲ مروری بر برخی از وظایف انجمن های اولیا و مربیان
۲۷	۲-۶-۲-۱ مشاوره و برنامه ریزی به منظور تحقق یافتن اهداف انجمن
۲۸	۲-۶-۲-۲ همکاری و همفکری با مدیر و مربیان
۲۸	۲-۷-۲ انجمن اولیا و مربیان و مشارکت در آموزش و پرورش
۳۰	۲-۸-۲ شناسایی مهارت های اولیای دانش آموزان
۳۰	۲-۹-۲ اصول حاکم بر برقراری ارتباط میان خانه و مدرسه
۳۲	۲-۱۰-۲ ارتباط با مدرسه در خانواده های سنتی و مدرن
۳۲	۲-۱۰-۱ خانواده های سنتی
۳۲	۲-۱۰-۲ خانواده مدرن
۳۴	۲-۱۱-۲ موانع ارتباط اولیا با مدرسه
۳۵	۲-۱۲-۲ راهکار ارتباط موثر معلمان با اولیا
۳۶	۲-۱۳-۲ نقش والدین در ایجاد هماهنگی میان خانه و مدرسه
۳۷	۲-۱۴-۲ مشارکت در انجمن اولیا و مسائل تربیتی و رفتاری دانش آموزان
۳۸	۲-۱۵-۲ مشارکت در انجمن اولیا و اجتماعی شدن دانش آموزان
۳۸	۲-۱۶-۲ مشارکت در انجمن اولیا و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان
۳۹	۲-۱۷-۲ مشکلات و معضلات آموزش و پرورش
۴۰	۲-۱۸-۲ مشکلات آموزش و پرورش در مدارس ابتدایی
۴۰	۲-۱۸-۱ مشکلات اقتصادی، اجتماعی، آموزشی و بهداشتی مدارس ابتدایی
۴۲	۲-۱۹-۲ چارچوب نظری تحقیق
۴۶	۲-۲۰-۲ مدل مفهومی تحقیق
۴۹	فصل سوم روش شناسی تحقیق
۵۰	۳-۱-۳ مقدمه
۵۰	۳-۲-۳ روش تحقیق
۵۱	۳-۳-۳ مراحل انجام تحقیق
۵۳	۳-۴-۳ روشهای جمع آوری اطلاعات

۵۳	۳-۵- متغیر مستقل و وابسته
۵۴	۳-۶- قلمرو تحقیق
۵۴	۳-۷- ابزار اندازه گیری
۵۴	۳-۸- تهیه و تنظیم پرسشنامه
۵۵	۳-۸-۱- ساختار پرسشنامه
۵۵	۳-۹- جامعه آماری و تعیین حجم نمونه
۵۶	۳-۱۰- پایایی و روایی پرسشنامه
۵۶	۳-۱۰-۱- تعیین پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه
۵۷	۳-۱۰-۲- تعیین اعتبار (روایی) پرسشنامه
۵۸	۳-۱۱- پایایی بدست آمده از پرسشنامه تحقیق
۵۸	۳-۱۲- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۵۹	۳-۱۳- تحلیل توصیفی
۵۹	۳-۱۴- تحلیل استنباطی
۶۰	فصل چهارم تجزیه و تحلیل آماری
۶۱	مقدمه
۸۱	فصل پنجم نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها
۸۲	۱-۵- مقدمه
۸۳	۵-۲- خلاصه تحقیق
۸۴	۱-۵-۱- یافته های توصیفی
۸۶	۱-۵-۲- یافته های استنباطی و آزمون فرضیات تحقیق
۸۷	۵-۳- بحث و نتیجه گیری کلی
۸۸	۵-۴- پیشنهادات تحقیق
۸۸	۵-۴-۱- پیشنهادات کاربردی
۸۹	۵-۴-۲- پیشنهادات پژوهشی
۹۰	منابع:

فهرست جداول

- جدول ۱: توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب میزان تحصیلات ۶۲
- جدول ۲: توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب درآمد والدین ۶۳
- جدول ۳: توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب سابقه خدمت ۶۴
- جدول ۴: توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب سمت ۶۵
- جدول ۵: توزیع فراوانی شاخصهای میزان فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان مدارس ابتدایی شهر تهران در ارتباط با کاهش مشکلات مالی مدارس ۶۷
- جدول ۶: توزیع فراوانی شاخصهای میزان فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان مدارس ابتدایی شهر تهران در ارتباط با کاهش مشکلات امور آموزشی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ۷۰
- جدول ۷: توزیع فراوانی شاخصهای میزان فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان مدارس ابتدایی شهر تهران در ارتباط با کاهش مشکلات پرورشی و تربیتی مدارس ۷۲
- جدول ۸: نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن ۷۴
- جدول ۹: نتایج آزمون تی تک نمونه ای مربوط به رابطه فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان با کاهش مشکلات مالی مدارس ابتدایی شهر تهران ۷۵
- جدول ۱۰: نتایج آزمون تی تک نمونه ای مربوط به رابطه فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان با کاهش مشکلات پرورشی و تربیتی مدارس ابتدایی شهر تهران ۷۶
- جدول ۱۱: نتایج آزمون تی تک نمونه ای مربوط به رابطه فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان با امور آموزشی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهر تهران ۷۶
- جدول ۱۲: نتایج جدول دوبعدی بین تحصیلات والدین و کاهش مشکلات مدارس ابتدایی شهر تهران ۷۷
- جدول ۱۳: نتایج جدول دوبعدی بین درآمد والدین و کاهش مشکلات مدارس ابتدایی شهر تهران ۷۹

فصل اول

کلیات تحقیق

- مقدمه

- بیان مسئله

- اهمیت و ضرورت تحقیق

- اهداف تحقیق

- فرضیه های تحقیق

- تعریف مفاهیم و اصطلاحات

- ساماندهی تحقیق

۱-۱- مقدمه

امروزه در کشور مامشارکت مردم در امر تعلیم و تربیت بیش از هر زمان دیگری ضرورت یافته است. این موضوع از یکسو به اهمیت آموزش و پرورش و نقشی که این امر در توسعه ملی کشور دارد و از سوی دیگر به ناکافی بودن و بودجه و امکانات و دولت علیرغم بیشترین حجم سرمایه گذاری ملی در این بخش مربوط می شود. میزان سرمایه گذاری دولت در امر آموزش و پرورش کشور ما راجزویست کشور اول جهان که بالاترین سهم بودجه خویش را صرف بخش آموزش و پرورش نموده اند قرار داده است. این در شرایطی است که در مقایسه تطبیقی بین المللی از نظر سهم سرانه دانش آموزی با توجه به جمعیت گسترده دانش آموزان کشور ما رتبه هفتم را دارد. این امر به خوبی نشان می دهد که علی رغم سرمایه گذاری وسیع دولت در امر آموزش و پرورش به دلیل عدم بهره گیری از مشارکت های مردمی در این بخش مهم وضعیت توزیع امکانات آموزشی چندان مطلوب نیست. اگر واقعا به آموزش و پرورش به عنوان محور توسعه ملی نگاه کنیم و بدانیم که امروزه در جهان کشورهایی که با عزم راسخ ملی سرمایه گذاری اصلی و برنامه ریزی اساسی خویش را به تقویت و تحکیم راههای این بخش مهم اختصاص داده و به همین دلیل در شاخص های توسعه به توفیقات مهمی دست یافته اند. قطعاً با برنامه ریزی اصولی و سرمایه گذاری زیربنایی برای آموزش و پرورش کشور توجه بیشتری معطوف خواهیم داشت. بنابراین با توجه به این که خانواده مهم ترین نقش را در زمینه سازی رشد و تحول فرزندان بر عهده دارد باید بر مشارکت و همکاری فعال اولیای دانش آموزان در پشتیبانی و اجرای طرح های تربیتی و سیاست گذاری و تصمیم گیری و برنامه ریزی و سایر اقدامات فرایند تعلیم و تربیت توجه ویژه ای داشته باشیم. چرا که برای تربیت افراد و نسلی کوشا و متعهد عزمی جدی لازم است و به همین جهت باید تعامل و رابطه موثر خانواده با مدرسه و سایر عوامل موثر در امر تعلیم و تربیت دانش آموزان افزایش یابد تا ارتباط معنوی و پیوستگی هدفمند ایجاد گردد. کودکان به فرموده حضرت امام خمینی (ره) آینده سازان فردای

جامعه و کشور هستند لذا درک عوامل معنوی و همکاری همدلی همه جانبه موثر بین دوکانون اصلی تعلیم و تربیت یعنی خانواده و مدرسه در ایجاد هماهنگی و اتخاذ روشهای یکسان و آسان حائز اهمیت می باشد. در برقراری چنین وحدتی تشکیل انجمن اولیا و مربیان در مدارس به عنوان نهادی مناسب جهت یکسان سازی روش های تربیتی اولیا متناسب با تعاریف جامع ضروری است.

آنچه مورد انتظار است فعالیت موثر والدین محترم به عنوان اعضای انجمن اولیا و مربیان در فعالیت های کار گروهی تخصصی، مهارتی، و فکری می باشد. با عنایت به اینکه انجمن های اولیا و مربیان مدارس از دیرباز به عنوان مجاری قانونی ارتباطی خانه و مدرسه عمل کرده و به مثابه اولین بستر مردم سالاری دینی در فرآیند تشکیل مدارس و برنامه ریزی فعالیت ها، در عین وفاق و کنش ارتباطی مبتنی بر فهم متقابل، در راستای جهت گیری و اجرای برنامه های توسعه در چارچوب سند تحول بنیادین آموزش و پرورش موثر هستند. بنابراین انجمن اولیا و مربیان بر اساس مشارکت و همکاری همه جانبه اولیا و مربیان بوجود آمده و موجودیت می یابند و باعث افزایش خودآگاهی، تفکر خلاق، کارآمدی و اثربخش مشارکت در تصمیم گیری و اجرا، تامین منابع و نظارت در ماهیت ذاتی را متبلور می سازند. فعالیت های اولیای دانش آموزان در جهت تحقق اهداف نظام تعلیم و تربیت شکلی نمادی و خودجوش بوده و اثرات ماندگار در ارتقای امور آموزش و پرورش مدارس بر جای گذاشته است. در راستای اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش آنچه که مهم است پیش بینی و اجرای برنامه ها در جهت توانمندی سازی زیر ساختهای مشارکت و همکاری اولیای دانش آموزان با رعایت اصول مشارکت به عنوان یک فرایند تدریجی و هدفمند است که در سایه همکاری و همدلی همه جانبه خانواده و سایر ارگانها و نهادهای دولتی و غیر دولتی میسر خواهد شد. انتظار می رود والدین به عنوان اعضای انجمن های اولیا و مربیان در فعالیت های کارگروه های تخصصی مهارتی نقش موثر و فعال را ایفا نمایند نظریه تلازم حق طبیعی و یک تکلیف ارزشمند است. بنابراین آموزش و پرورش باید برنامه های تخصصی مرتبط با انجمن اولیا و مربیان مبتنی سند تحول بنیادین را تنظیم نماید تا با تشکیل و توسعه انجمن های اولیا و مربیان در تحقق اهداف سازوکارهای اجرایی فراهم شود.

۱-۲- بیان مساله

یکی از شاخص های مهم رشد هر جامعه وسعت دامنه وظایفی است که نظام آموزش و پرورش آن کشور به عهده گرفته است، بنابراین آموزش و پرورش برای انجام رسالت خود نیازمند همکاری و همیاری خانواده ها می باشد تا بتوانند بدون محدود کردن وسعت وظایف ، نقش خطیر خود را در تربیت نسل آینده ایفا نمایند(رشیدی، ۱۳۸۹)

کارشناسان مسائل آموزشی معتقدند مهمترین نقش در پرورش فکری و روانی کودک به عهده مدرسه است و از سوی دیگر تا زمانی که اهمیت ارتباط میان خانه و مدرسه برای اولیا روشن نشود، نمی توان آنها را در مسائل آموزش و پرورش مشارکت داد. خانه و مدرسه زمانی رسالت آموزشی و پرورشی خود را به نحو مطلوب اجرا می کنند که از وظایف خود شناخت کافی داشته باشند و نقش تربیتی خود را با بصیرت انجام دهند(توانا، ۱۳۸۸)

واقعیت این است که کودکان، نوجوانان و جوانان و به تعبیری نسل آینده، امانت هایی هستند که در دست اولیا و سپس در اختیار دستگاه های تعلیم و تربیت کشور از جمله آموزش و پرورش می باشند، که اگر این نسل به سعادت برسد، جامعه به سعادت خواهد رسید، زیرا بخش اعظم اوقات دانش آموزان در خانه و یا مدرسه سپری می شود بر این اساس هماهنگی بین این دو نهاد می تواند موجب تسهیل و ارتقای کمی و کیفی فعالیت های حوزه تعلیم و تربیت شود و بدون هماهنگی و همراهی خانواده با مدرسه نمی توان به ایجاد یک رفتارمتعالی در بین دانش آموزان امیدوار بود(رشیدی، همان منبع).

مدرسه به عنوان یک موسسه آموزشی و پرورشی به توان مالی نیاز دارد، هر چند امور اقتصادی در تعلیم و تربیت هدف و محور نیست، ولی توان اقتصادی شرط لازم و موفقیت در دستیابی به اهداف تربیتی است. این کارشناسان آسیب شناسی خانواده در این مورد می گویند: «پیوند اقتصادی خانواده در مدرسه، از موارد مبهم و مسئله دار ارتباط خانه و مدرسه است، از طرفی ضرورت کمک به توان اقتصادی مدرسه را نمی توان انکار کرد و از طرف دیگر نمی توان والدین را برای کمک مادی مجبور نمود. موضع گیری مناسب آن است که والدین با آگاهی کامل از برنامه های تربیتی مدرسه و در حد

توان خود و با اختیار و آگاهی کامل به مدرسه یاری رسانند و مدرسه هم با توجه به شناخت از وضعیت اقتصادی خانواده ها، انتظارات خود را مطرح کند. اختصاص حجم قابل ملاحظه ای از منابع به آموزش و پرورش، نیاز فزاینده به منابع بیشتر، ارتباط آموزش با رشد اقتصادی و عدالت اجتماعی، محدودیت های تامین منابع مالی آموزش و پرورش، برنامه های حمایت از طبقات محروم برسر منابع و ... باعث گردیده است که سهم آموزش و پرورش در بودجه دولت به ویژه از اواسط دهه دوم پس از انقلاب به تدریج کاهش یافته و آموزش و پرورش با تنگناهای شدید مادی مواجه شود.

از سوی دیگر بالاترین سرمایه های دولتی هنگامی که با حمایت مردمی و مشارکت های واقعی آنان همراه نباشد راه به جایی نخواهد برد و همانطور که اشاره شد در توزیع سرانه دانش آموزی کیفیت مطلوب و قابل قبولی مشاهده نخواهد شد. بنابر این مسئله ای که محور تحقیق حاضر را تشکیل می دهد این است که مدیران مدارس با اتخاذ چه تدابیری می توانند از ظرفیت های انجمن های اولیا و مربیان استفاده حداکثری نمایند؟ با چه راهکارهایی قادر به افزایش اثر بخشی انجمن های اولیا و مربیان هستند و چگونه قادر خواهند بود با این ابزار مشکلات و معضلات بخش آموزش را کاهش دهند؟

۳-۱- اهمیت موضوع

اثر بخشی فعالیت های انجمن اولیا و مربیان در مدارس و بیش از هر جا در آموزش و پرورش و در سنگر مدرسه معنای درست خود را پیدا میکند این انجمنها در اثربخشی که دارند بهترین روابط یعنی حسن تفاهم، اعتماد، همدلی، هم اندیشی و صمیمیت میان اولیاء و مربیان را به وجود می آورند. مشارکت اولیا در برنامه های آموزش و پرورش، به عنوان یکی از عوامل انکارناپذیر فرایند توسعه همه جانبه، ضرورت مهمی است که خود به عنوان مهمترین پیش نیاز بهره مندی از مزایای آموزش و پرورش در جهت دستیابی به اهداف سازمانی مطرح است. از بعد کارکردی نیز، موضوع مشارکت، اهمیت به سزایی دارد، چرا که ایجاد فرصتها و امکانات سودمند در نتیجه تعامل بین خانه و مدرسه، امکان بهره گیری از توان بالقوه ی فکری علمی، مهارتی و تخصصی والدین دانش آموزان را فراهم

ساخته و همچنین از بروز تعارض ها و آسیب های تربیتی ناشی از عوامل متعدد، ممانعت به عمل می آورد.

خانواده، اولین کانون موثر در تربیت، رشد و تکوین شخصیت فرزندان می باشد، همچنان که مدرسه نیز اولین و مهمترین سازمان رسمی و موثر در تعلیم و تربیت نسل آینده است، برقراری هماهنگی در اهداف، محتوا و روشهای تربیتی این دو نهاد مهم، ضرورتی اجتناب ناپذیر و عقلانی است. از این رو یکی از راههای بسیار مناسب برای تحقق این امر، ارتباط بین خانه و مدرسه و به تعبیر صحیح تر ارتباط بین اولیاء و مربیان می باشد.

همکاری اولیاء و مربیان در ایجاد هم سویی میان آنان درباره تربیت دانش آموز نقش مهمی دارد، از ثمره های سودمند مشارکت والدین در تصمیم گیری ها و برنامه ریزی ها، نزدیکی نگرش ها و انتظارات و در نتیجه، ایجاد هم سویی در شیوه های تربیتی خانه و مدرسه است که از آسیب های تربیتی ناشی از روش های چندگانه جلوگیری می کند.

از جانب دیگر باید توجه داشت که برای رسیدن و پرورش تواناییها و استعدادهای کودکان و پیشگیری از تعارضهای عاطفی و روانی در بین دانش آموزان دارای نیازهای ویژه و تأمین بهداشت روانی آنها نیاز به هماهنگی، همکاری و مشارکت هرچه بیشتر والدین و مربیان است که این مسئله نیز اهمیت تحقیق حاضر را توجیه می کند.

۱-۴- اهداف تحقیق

۱-۴-۱- هدف اصلی

آگاهی از تاثیر فعالیت های انجمن اولیا و مربیان (متغیر مستقل) بر کاهش مشکلات مدارس ابتدایی شهر تهران (متغیر وابسته).

۱-۴-۲- اهداف جزئی

۱. شناخت تاثیر فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان بر کاهش مشکلات مالی مدارس ابتدایی شهر تهران
۲. شناخت تاثیر فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان در راستای کاهش مشکلات پرورشی مدارس ابتدایی شهر تهران

۳. شناخت تاثیر فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان بر کاهش مشکلات آموزشی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهر تهران

۱-۵-۱- فرضیه های تحقیق

۱-۵-۱-۱- فرضیه اصلی

- بین میزان فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان مدارس ابتدایی شهر تهران با کاهش مشکلات آموزش و پرورش رابطه وجود دارد.

۱-۵-۲- فرضیه های فرعی

- بین فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان با کاهش مشکلات مالی مدارس ابتدایی شهر تهران رابطه وجود دارد.

- بین فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان با کاهش مشکلات پرورشی و تربیتی مدارس ابتدایی شهر تهران رابطه وجود دارد.

- بین فعالیتهای انجمن اولیا و مربیان با امور آموزشی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهر تهران رابطه وجود دارد.

- بین میزان تحصیلات والدین عضو انجمن اولیا و مربیان و تاثیر آنها در کاهش مشکلات مدارس ابتدایی شهر تهران رابطه وجود دارد.

- بین میزان درآمد والدین عضو انجمن اولیا و مربیان و تاثیر آنها در کاهش مشکلات مدارس ابتدایی شهر تهران رابطه وجود دارد.

۱-۶- تعریف مفاهیم و متغیرهای تحقیق

اثربخشی^۱: اثربخشی عبارت است از درجه یا میزانی که سازمان به هدفهای موردنظر خود نائل می آید. اثربخشی یک مفهوم کلی دارد. به بیان ساده تر اثربخشی را می توان « انجام کارهای درست » نامید. پیتز دراکر، معتقد است کارآیی یعنی انجام دادن کارها به نحو شایسته و مناسب و اثربخشی یعنی انجام دادن کارهای شایسته و مناسب، به عبارت دیگر، اثربخشی به گزینش اهداف مناسب مربوط می شود.

¹ Effectiveness

انجمن اولیا و مربیان:

تعریف نظری:

انجمن اولیا و مربیان به عنوان هماهنگ کننده فعالیت های تاثیر گذار در هر آموزشگاه تشکیل می شود تا معلمان و اولیا با اطمینان خاطر و حداکثر هماهنگی به ایفای نقش آموزشی و تربیتی خود بپردازند.

تعریف عملیاتی:

میزان انطباق فعالیت های انجمن اولیاء و مربیان با اهداف تدوین شده، که در این تحقیق فعالیت های انجمن اولیاء و مربیان در سه محور کمک های مالی به مدارس (مانند کمک به پروژه های عمرانی، ساخت و ساز کتابخانه و نمازخانه و آزمایشگاه و ...)، آموزشی (کمک به پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، همکاری با معلمین و مدیران مدارس در امر آموزش و ...) و پرورشی (هماهنگی بین ارزشهای محیط مدارس با محیط خانه، برگزاری کلاسهای پرورشی برای اولیا و ...) مورد بررسی قرار می گیرد.

مدارس ابتدایی: آن دسته از مدارس که در آن کودکان از ۶ سالگی از پایه اول تا پایان پایه ششم در آن به تحصیل می پردازند.

۷-۱- ساماندهی پژوهش (پس از اتمام فصول تکمیل می شود)

فصل دوم ادبیات تحقیق